

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för kulturvetenskaper

1RK100 Religionsvetenskap, allmän kurs I, 30 högskolepoäng

The Study of Religions, general course I, 30 credits

Huvudområde

Religionsvetenskap

Ämnesgrupp

Religionsvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd 2009-11-02

Senast reviderad 2015-06-18 av Fakulteten för konst och humaniora. Reviderad litteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2015

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Övergripande förväntade studieresultat för kursen som helhet:

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- särskilja ett vetenskapligt synsätt på religioner från ett konfessionellt troendeperspektiv och i detta avseende muntligt och skriftligt kunna uppvisa förtrogenhet med ett perspektiv som betonar religioners mångfald och förändring över tid;
- redogöra för grundläggande begrepp, dogmer, ritualer, texter och idéhistoriska trender i historia och nutid inom ett urval av religiösa traditioner;
- identifiera religionsvetenskapliga problem, beskriva några grundläggande religionsvetenskapliga metoder, samt tillämpa grundläggande religionsvetenskaplig terminologi;
- särskilja religioners olika roller på samhälls-, grupp- och individnivå i historia och nutid, med hänsyn till ekologiska, ekonomiska, sociala och kulturella villkor;
- redogöra för några religiösa tendenser och några livsåskådningsmässiga alternativ till religion i en modern, globaliserad värld.

Förväntade studeresultat för delkurs 1, *Religionsvetenskap – en introduktion*

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- översiktligt redogöra för och jämföra olika sätt att vetenskapligt studera religion och även särskilja ett humanistiskt vetenskapligt synsätt på religioner från ett konfessionellt troendeperspektiv;
- översiktligt redogöra för väsentliga element i fornnordisk religion och zoroastrism såsom myter, ritualer och världsåskådning och relatera dessa till sociala, ekonomiska och kulturella villkor;
- tillämpa enklare bild- och texttolkningsmetoder samt källkritik på religiöst material;
- i praktiska övningar tillämpa ett kritiskt tänkande och ett genusperspektiv på religiösa fenomen och utsagor.

Förväntade studieresultat för delkurs 2, *Religioner i Asien*.

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- utifrån ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt översiktligt redogöra för grundläggande begrepp, centrala texter, religiösa förgrundsgestalter, dogmer, institutioner och ritualer i historia och nutid inom hinduism, buddhism och Kinas religioner;
- i tal och skrift uppvisa en medvetenhet om mångfalden av religiösa uttryck och historisk föränderlighet inom hinduism, buddhism och Kinas religioner i historia och nutid;
- analysera passager ur religiösa urkunder med anknytning till religioner i Asien samt diskutera deras användning i nutid;
- diskutera och värdera skönlitterära, journalistiska och populärkulturella verk som anknyter till delkursens innehåll;
- demonstrera förmåga att kritiskt granska, värdera och diskutera kursinnehåll och kurslitteratur utifrån ett genusperspektiv.

Förväntade studieresultat för delkurs 3, *Judendom och islam*.

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- utifrån ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt översiktligt redogöra för grundläggande begrepp, centrala texter, religiösa förgrundsgestalter, dogmer, institutioner och ritualer i historia och nutid inom judendom och islam;
- i tal och skrift uppvisa en medvetenhet om mångfalden av religiösa uttryck och historisk föränderlighet inom judendom och islam i historia och nutid;
- analysera passager ur judiska och muslimska religiösa urkunder samt diskutera deras användning i nutid;
- diskutera och värdera skönlitterära, journalistiska och populärkulturella verk som anknyter till delkursens innehåll.

Förväntade studieresultat för delkurs 4, *Kristendom*.

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- utifrån ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt översiktligt redogöra för grundläggande begrepp, centrala texter, religiösa förgrundsgestalter, dogmer, institutioner och ritualer i historia och nutid inom kristendomen;
- i tal och skrift uppvisa en medvetenhet om mångfalden av religiösa uttryck och historisk föränderlighet inom kristendomen i historia och nutid;
- analysera passager ur kristna religiösa urkunder samt diskutera deras användning i nutid;
- diskutera och värdera skönlitterära, journalistiska och populärkulturella verk som anknyter till delkursens innehåll.

Förväntade läranderesultat delkurs 5, *Nutida religioner och livsåskådningar*

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- översiktligt redogöra för några religionsvetenskapliga teorier kring religioners förutsättningar och roller i en modern, globaliserad värld;
- redogöra för några livsåskådningsmässiga alternativ till religion i modern tid;
- redogöra för centrala begrepp och företeelser inom nyandliga strömningar;
- analysera passager ur nyandliga religiösa urkunder samt diskutera deras användning;
- genomföra en mindre fältundersökning samt muntligen presentera dess resultat för andra.

Innehåll

Religionsvetenskap är ett tvärvetenskapligt ämne där såväl humanistiska som samhällsvetenskapliga perspektiv används.

Delkurs 1 Religionsvetenskap - en introduktion 6 högskolepoäng

I delkursen introduceras grundläggande religionsvetenskapliga begrepp, metoder och teorier och dessa tillämpas på fornnordisk religion och zoroastrism. Seminariedeltagande är obligatoriskt.

Delkurs 2 Religioner i Asien 6 högskolepoäng

Delkursen ger en översiktlig bild av hinduismens, buddhismens och de kinesiska religionernas ursprung och historiska utveckling fram till idag. Teologiska föreställningar, institutioner och rituella handlingar behandlas. Religiösa traditioner och institutionella förändringar analyseras. Särskild tonvikt läggs vid religionernas mångfald och variation. Seminariedeltagande är obligatoriskt.

Delkurs 3 Judendom och islam 6 högskolepoäng

Delkursen ger en översiktlig bild av judendomens och islams ursprung och historiska utveckling fram till idag. Teologiska föreställningar, rituella handlingar och institutioner behandlas. Förändringar i religiösa traditioner och institutioner analyseras. Särskild tonvikt läggs vid religionernas mångfald och variation. Seminariedeltagande är obligatoriskt.

Delkurs 4 Kristendom 6 högskolepoäng

Delkursen ger en översiktlig bild kristendomens ursprung och historiska utveckling fram till idag. Teologiska föreställningar, rituella handlingar och institutioner behandlas. Förändringar i religiösa traditioner och institutioner analyseras. Särskild tonvikt läggs vid religiös mångfald och variation. Seminariedeltagande är obligatoriskt.

Delkurs 5 Nutida religioner och livsåskådningar 6 högskolepoäng

Delkursen behandlar villkoren för att formulera religiösa föreställningar, utöva religiösa handlingar och organisera religiösa grupper i det moderna, sekulära samhället. Företeelser som religiös modernism, fundamentalism och olika former av politiserad religion diskuteras. Det nyandliga landskapet i dagens samhälle analyseras och diskuteras mot bakgrund av sekulariseringsteorier. Även moderna icke-religiösa livsåskådningar behandlas. Seminariedeltagande är obligatoriskt.

De delar av undervisningen som är obligatoriska anvisas av läraren.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, gruppövningar och studiebesök.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda. För att erhålla betyget Väl godkänd på hela kursen krävs betyget Väl godkänd på tre av de fyra

delkurserna 2, 3, 4 och 5.

Examinationsformer

Delkurs 1 examineras, beroende på studentantal, genom:

1. Muntlig tentamen i grupp eller hemtentamen
2. Närvaro på seminarier
3. Inlägg på av läraren angivna teman i diskussionsforum på kursens lärplattform. Inläggen betygsätts.

Delkurs 2 examineras genom

1. Salstentamen
2. Närvaro på seminarier
3. Inlägg på av läraren angivna teman i diskussionsforum på kursens lärplattform. Inläggen betygsätts
4. Deltagande i diskussionsforum kring bredvidläsningslitteratur.

Delkurs 3 examineras genom

1. Salstentamen
2. Närvaro på seminarier
3. Inlägg på av läraren angivna teman i diskussionsforum på kursens lärplattform. Inläggen betygsätts
4. Deltagande i diskussionsforum kring bredvidläsningslitteratur.

Delkurs 4 examineras genom

1. Salstentamen
2. Närvaro på seminarier
3. Inlägg på av läraren angivna teman i diskussionsforum på kursens lärplattform. Inläggen betygsätts
4. Deltagande i diskussionsforum kring bredvidläsningslitteratur.

Delkurs 5 examineras genom

1. Hemtentamen
2. Närvaro på seminarier
3. Inlägg på av läraren angivna teman i diskussionsforum på kursens lärplattform. Inläggen betygsätts

För samtliga delkurser gäller att frånvaro från seminarier måste kompletteras skriftligt.

Studering som ej godkänts vid ordinarie examination ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till studenterna. Sammanställningen redovisas för aktuella insitutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Religionsvetenskap - en introduktion 6 hp

Obligatorisk kurslitteratur

Arvidsson, Stefan. *Varför religionsvetenskap?: en ämnesintroduktion för nya studenter*. Studentlitteratur. 148s. Senaste upplagan.

Gilhus, Ingvild Sælid & Thomassen, Einar (2011). *Antikens religioner: Mellanösterns och Medelhavsområdets religioner*. Stockholm: Norstedt. Senaste upplagan.

Klausen, Søren Harnow. *Vad är vetenskap?* Natur och kultur. (kapitel 2-6) 180s.

Senaste upplagan.

Steinsland, Gro. *Fornnordisk religion*. Natur och kultur. Senaste upplagan. (i urval ca 250s).

Svensson, Jonas & Stefan Arvidsson (red.). *Människor och makter. En introduktion till religionsvetenskap*. Högskolan i Halmstad. 200s. Senaste upplagan.

Urkunder

Länkar till onlinematerial anvisas av lärare

Artiklar enligt lärares anvisning

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Religioner i Asien 6 hp

Obligatorisk kurslitteratur

Adler, Joseph A. *Chinese religion*. Routledge, 128s. Senaste upplagan.

Hellman, Eva. *Hinduiska gudinnor och kvinnor. En introduktion*. Nya Doxa. 80s. Senaste upplagan.

Jacobsen, Knut. *Buddhism. Kultur, historia, tradition*. Natur & Kultur, 318s. Senaste upplagan.

Jacobsen, Knut. *Hinduismen. Historia, tradition och mångfald*. Natur & Kultur, 393s. Senaste upplagan.

Svanberg, Ingvar & David Westerlund (red.) *Religion i Sverige*. Dialogos. Senaste upplagan (i urval ca 30s)

Urkunder

Länkar till onlinematerial anvisas av lärare

Skönlitterär/populärvetenskaplig diskussionslitteratur

Skönlitterära verk (eller liknande) väljs i samråd med lärare.

Artiklar enligt lärares anvisning

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Judendom och islam 6 hp

Obligatorisk kurslitteratur

Groth, Bente. *Judendomen. Kultur, historia, tradition*. Natur & Kultur. 344s. Senaste upplagan.

Olsson, Susanne & Simon Sorgenfrei. *Islam: en religionsvetenskaplig introduktion*. Liber. Senaste upplagan.

Svanberg, Ingvar & David Westerlund (red.) *Religion i Sverige*. Dialogos. Senaste upplagan (i urval ca 40s)

Urkunder

Bibel 2000. Bibelkommissionens översättning. Liber (eller annat förlag). Senaste upplagan. På nätet: bibeln.se.

Koranens budskap. M.K Bernströms översättning. Proprius förlag AB. Senaste upplagan. På nätet:

www.koranensbudskap.se

Skönlitterär/populärvetenskaplig diskussionslitteratur

Skönlitterära verk (eller liknande) väljs i samråd med lärare.

Artiklar enligt lärares anvisning

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Kristendom 6 hp

Obligatorisk kurslitteratur

Berntson, Martin, Bertil Nilsson, Cecilia Wejryd. *Kyrka i Sverige: introduktion till svensk kyrkohistoria*. Artos. Senaste upplagan. 410s.

Ehrman, Bart D. *Did Jesus Exist? The Historical Argument for Jesus of Nazareth*. HarperCollins. 361 s. Senaste upplagan. I urval c:a 200 s.

Rasmussen, Tarald & Einar Thomassen. *Kristendomen. En historisk introduktion*. Artos & Norma bokförlag AB. 416s. Senaste upplagan.

Urkunder

Bibel 2000. Bibelkommissionens översättning. Liber (eller annat förlag). Senaste upplagan. På nätet: bibeln.se.

Skönlitterär/populärvetenskaplig diskussionslitteratur

Skönlitterärt verk (eller liknande) väljs i samråd med lärare.

Artiklar enligt lärares anvisning.

Referenslitteratur

Svanberg, Ingvar & David Westerlund (red.) *Religion i Sverige*. Dialogos. Senaste upplagan

Litteraturförteckning Delkurs 5 - Nutida religioner och livsåskådningar 6 hp

Obligatorisk kurslitteratur

Hammer, Olav. *På spaning efter helheten – New Age en ny folktro?* Wahlström och Widstrand, 389s. Senaste upplagan.

Klausen, Søren Harnow. *Vad är vetenskap?* Natur och kultur. Senaste upplagan. (Kap. 1 och 7. 63s)

Thurfjell, David, *Det gudlösa folket: de postkristna svenskarna och religionen*, Molin & Sorgenfrei Förlag, Stockholm. Senaste upplagan. 295s.

Urkunder

Hammar, KG & Ami Lönnroth. *Jag har inte sanningen, jag söker den*. Ordfront. 208s. Senaste upplagan.

Marx, Karl & Fredrich Engels. *Kommunistiska manifestet*. Nixon. 108s. Senaste

upplagan.

Artiklar enligt lärares anvisning

Referenslitteratur

Svanberg, Ingvar & David Westerlund (red.) *Religion i Sverige*. Dialogos. Senaste upplagan (i urval ca 200s)